

Norminio vidaus teisės akto pavadinimas	Grupės sandorių su susijusiomis šalimis politika
Proceso pavadinimas	Sandorių su susijusiomis šalimis
Proceso savininkas (padalinys)	Korporatyvinės teisės departamentas
Tvirtinančioji įmonė	AB „Ignitis grupė“
Tvirtinančio asmens pareigybė/organas	AB „Ignitis grupė“ valdyba
Patvirtinimo data	2021-07-20
Įsigaliojimo data	Įsigalioja nuo patvirtinimo

GRUPĖS SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS POLITIKA

1. TIKSLAS IR TAIKYMO APIMTIS

- 1.1. Grupės sandorių su susijusiomis šalimis politika (toliau – Politika) skirta apsaugoti AB „Ignitis grupė“ (toliau – Bendrovė) ir jos akcininkų interesus, siekiant įvertinti galimus kilti interesų konfliktus ir išvengti dėl sandorių su susijusiomis šalimis sudarymo galimų kilti neigiamų pasekmių.
- 1.2. Politikoje nustatomi susijusių šalių identifikavimo, sandorių vertinimo, tvirtinimo ir viešinimo principai bei procedūros. Politika taikoma sandoriams, kuriuos sudaro:
  - 1.2.1. Bendrovė su susijusia šalimi;
  - 1.2.2. Bendrovės dukterinė bendrovė (įskaitant paskesnių eilių dukterines (patronuojamąsias) bendroves) (toliau – Grupės įmonė) su Bendrovės susijusia šalimi (tik reikšmingi sandoriai), įskaitant Grupės įmonių tarpusavyje sudaromus sandorius (tik reikšmingi sandoriai).
- 1.3. Politika taikoma Bendrovei ir Grupės įmonėms.

2. SAŲOKOS

- 2.1. **Audito komitetas** – Bendrovės Audito komitetas, veikiantis visos Grupės mastu.
- 2.2. **Artimas šeimos narys** – ši sąvoka suprantama, kaip nurodyta 24-ajame TAS: šeimos nariai, kurie gali turėti įtakos asmeniui arba kuriems asmuo gali turėti įtakos sandoriuose su ūkio subjektu; jie gali būti: (i) to asmens vaikai ir sutuoktinis arba partneris; (ii) to asmens sutuoktinio arba partnerio vaikai; ir (iii) to asmens arba jo sutuoktinio arba partnerio išlaikytiniai.
- 2.3. **„Ištiesiosios rankos“ principas** – principas, pagal kurį susijusių šalių sandorių kainos, įvertinus visas reikšmingą poveikį kainai turinčias sandorio sąlygas, neturi skirtis nuo tikrosios rinkos kainos, o iš kontroliuojamųjų sandorių uždirbtas pelnas arba gautos pajamos neturi skirtis nuo iš tikrąja rinkos kaina atlikto sandorio galimo uždirbti pelno arba galimų gauti pajamų. Ištiesiosios rankos principas grindžiamas susijusių šalių sandorio sąlygų palyginimu su palyginamuoju sandoriu ar sandoriais.
- 2.4. **Pagrindiniai vadovaujantys asmenys** – Bendrovės stebėtojų tarybos, jos komitetų, Audito komiteto nariai, Bendrovės valdybos nariai, Bendrovės vadovui tiesiogiai pavaldūs darbuotojai.
- 2.5. **Reikšmingas sandoris** – sandoris, jeigu jis, vadovaujantis Politikos 5 dalies nuostatomis:
  - 1) sudaromas neįprastinėmis rinkos sąlygomis ir (ar)
  - 2) nepriskiriamas įprastai ūkinei veiklai ir (ar)
  - 3) daro reikšmingą įtaką Bendrovei, jos finansams, turtui, įsipareigojimams, t. y. sandorio vertė yra didesnė už Bendrovės įstatuose nustatytą vertę, išskyrus sandorius, kurie reikalingi pagrindinei Bendrovės ar Grupės įmonės veiklai užtikrinti, ir sandorius, kurie pagal teisės aktus privalomi sudaryti.
- 2.6. **Susijusi šalis** – fizinis arba juridinis asmuo, kaip yra apibrėžta 24-ajame TAS, ir, atsižvelgiant į Bendrovės akcininkų struktūrą, statusą, šioje Politikoje:
  - 1) Grupės įmonė;
  - 2) Pagrindinis vadovaujantis asmuo;
  - 3) Pagrindinio vadovujančio asmens Artimas šeimos narys;
  - 4) ūkio subjektas, kurį kontroliuoja (pvz., turi akcijų daugiau nei 50 proc., sudarytos akcininkų sutartys ir pan.) Pagrindinis vadovaujantis asmuo ar jo Artimas šeimos narys;
  - 5) valstybės valdomos įmonės ir jų dukterinės bendrovės (taip pat ir paskesnių eilių);

- 6) Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir finansų ministro valdymo sričiai priskirtos įstaigos.
- 2.7. **Sandoris su susijusia šalimi (toliau – sandoris)** – prekių, paslaugų, darbų arba įsipareigojimų perdavimas tarp susijusių šalių, neatsižvelgiant į tai, ar nustatoma kokia nors kaina ar ne (išskyrus sutartis dėl valdybos, stebėtojų tarybos ar jos komiteto nario veiklos, Audito komiteto nario veiklos, taip pat konfidencialumo susitarimus, nekonkuravimo susitarimus, bendradarbiavimo (informacijos keitimosi) susitarimus ir kitus panašaus pobūdžio susitarimus, taip pat išskyrus valstybės įmonės Registrų centro duomenų teikimo ar dokumentų registravimo paslaugų sutartis).
- 2.8. **Tikroji rinkos kaina** – suma, už kurią gali būti apsieista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimas.
- 2.9. **24-asis TAS** – 24-asis Tarptautinis apskaitos standartas „Susijusių šalių atskleidimas“, patvirtintas 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos Reglamentu (EB) Nr. 1126/2008 priimančiu tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr.1606/2002.

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 3.1. Šios Politikos nuostatos taikomos tiek, kiek neprieštarauja Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių, kuriose Grupės įmonės vykdo veiklą, teisės aktų reikalavimams, įskaitant, bet neapsiribojant elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus savarankiškumo, energetikos veiklų atskyrimo, sąžiningos prekybos, veiklos skaidrumo ir kitus reikalavimus.
- 3.2. Ketinant sudaryti sandorį turi būti identifikuojama, vadovaujantis Politikos 4 dalimi, ar sandoris sudaromas su susijusia šalimi.
- 3.3. Identifikavus, kad sandoris bus sudaromas su susijusia šalimi, turi būti vertinama, vadovaujantis Politikos 5 dalimi, ar sandoris yra reikšmingas. Bendrovės ar Grupės įmonės vadovas (ar jo įgaliotas asmuo), prieš sudarydamas Bendrovės ar Grupės įmonės vardu reikšmingą sandorį su susijusia šalimi, turi gauti Audito komiteto rašytinę nuomonę ir Bendrovės stebėtojų tarybos pritarimą, kaip nustatyta Politikos 6 dalyje.
- 3.4. Visi Bendrovės sandoriai su susijusia šalimi, taip pat Grupės įmonės reikšmingi sandoriai su susijusia šalimi, tarp Grupės įmonių sudaromi reikšmingi sandoriai yra viešinami, kaip nustatyta Politikos 7 dalyje.
- 3.5. Keičiant sandorio su susijusia šalimi esmines sąlygas, toks pakeitimas laikomas sandoriu su susijusia šalimi, kuriam taikoma šios Politikos 6 dalyje nurodyta sandorių vertinimo ir tvirtinimo procedūra, jeigu sandoris pagal Politikos 5 dalį yra reikšmingas.

4. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ IDENTIFIKAVIMAS

- 4.1. Grupės verslo atsparumas parengia ir nedelsiant, pasikeitus susijusioms šalims ar jų duomenims, atnaujina Susijusių šalių sąrašą, kuriame nurodomi Bendrovės susijusių šalių duomenys.
- 4.2. Susijusių šalių sąrašas turi būti sudaromas ir saugomas Bendrovės dokumentų valdymo sistemoje ir prieinamas Bendrovės ir Grupės įmonių darbuotojams, atsakingiems už sutarčių sudarymą, kurie privalo peržiūrėti Susijusių šalių sąrašą kaskart prieš inicijuodami sutarčių sudarymą ir pasirašymą ir nustatę, kad sandoris sudaromas su susijusia šalimi, vadovautis šia Politika.
- 4.3. Apie ketinimą sudaryti Bendrovės ar Grupės įmonės sandorį su susijusia šalimi privalo informuoti Bendrovės vadovą šie asmenys:
- 4.3.1. Grupės įmonės vadovas (vadovaujantis Susijusių šalių sąrašu ir kita prieinama informacija) apie ketinimą sudaryti reikšmingą sandorį;

- 4.3.2. Susijusi šalis, su kuria Bendrovė ar Grupės įmonė planuoja sudaryti sandorį, informuoja apie priežastis, dėl kurių ji galėtų būti laikoma susijusia šalimi.
- 4.4. Nustačius, kad sandorį ketinama sudaryti su susijusia šalimi, taikytini veiksmai, nurodyti Politikos 3.3 ir 3.4 punktuose.

5. SANDORIO REIKŠMINGUMO ĮVERTINIMAS

- 5.1. Nustatant, ar sudaromas sandoris atitinka bent vieną reikšmingo sandorio sąlygą, vertinami Politikos 5.2–5.6 punktuose nurodyti kriterijai.
- 5.2. Sandoriai, sudaromi vidaus teisės aktų nustatyta tvarka, laikoma, kad sudaromi **įprastinėmis rinkos sąlygomis**, jeigu jie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:
  - 5.2.1. sandoriai sudaryti taikant Viešųjų pirkimų procedūras, kai apie Viešąjį pirkimą yra paskelbiama viešai arba kai apie Viešąjį pirkimą neskelbiama viešai, tačiau kreipiamasi į daugiau nei vieną tiekėją;
  - 5.2.2. sandoriai sudaryti taikant Viešųjų pirkimų procedūras, kai apie Viešąjį pirkimą nėra paskelbiama viešai ir kreipiamasi į vieną tiekėją, ir tokio sandorio vertė ne didesnė kaip 10 000 eurų be PVM (kai pirkimo objektas skirtas klasikinio sektoriaus perkančiajai organizacijai) arba kai sudaromo sandorio vertė ne didesnė kaip 20 000 eurų be PVM (kai pirkimo objektas skirtas komunalinio sektoriaus perkančiajam subjektui);
  - 5.2.3. sandoriai, kurie vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais nėra sudaromi Viešųjų pirkimų būdu, ir jų vertė ne didesnė kaip 10 000 eurų be PVM;
  - 5.2.4. sandoriai, kurie vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais nėra sudaromi Viešųjų pirkimų būdu, tačiau yra skelbiami viešai arba kurie neskelbiami viešai ir jų vertė didesnė kaip 10 000 eurų be PVM, tačiau kreipiamasi į daugiau nei vieną tiekėją.
  - 5.2.5. sandoriai, sudaryti dėl žemės, nekilnojamojo turto ir (ar) bet kurios teisės į juos (nuoma, servitutai ir pan.), kurie nėra skelbiami viešai, tačiau kreipiamasi į vieną tiekėją, ir tokio sandorio vertė ne didesnė kaip 100 000 eurų be PVM;
  - 5.2.6. sandoriai, kai perkamų ir (ar) parduodamų prekių, paslaugų, darbų įkainiai nustatomi valstybės institucijos;
  - 5.2.7. kitais, neįvardintais 5.2.1-5.2.6 papunkčiuose atvejais, asmuo, inicijuojantis Bendrovės ar Grupės įmonės sandorio sudarymą, užtikrina, kad iki sandorio sudarymo būtų parengti ir, prireikus, pateikti sandorio kainą pagrindžiantys dokumentai (pvz. apklausos, palyginamosios, rinkos analizės, skaičiavimų, vertinimo, prognozių dokumentai ir pan.). Sandorio kainą pagrindžiantys dokumentai turi atitikti „ištiesiosios rankos“ principą, pasirenkant bent vieną iš Politikos 5.3 punkte nustatytų kainodaros metodų.
- 5.3. Rengdama sandorio kainą pagrindžiančius dokumentus ir (ar) nustatydama „ištiesiosios rankos“ principą atitinkančią kainą Bendrovė ar Grupės įmonė, atsižvelgdama į sandorio ypatybes, turimų duomenų patikimumą, prielaidų ir prognozių pagrįstumą, palyginimui atlikti naudojamų sandorių panašumo laipsnį, gali parinkti tinkamiausią, vieną iš šių kainodaros metodų:
  - 5.3.1. Palyginamosios nepriklausomos kainos metodas įvertina, ar sandorio tarp susijusių šalių kaina atitinka „ištiesiosios rankos“ principą, atsižvelgiant į kainą, mokamą už panašius sandorius tarp nesusijusių šalių vykdomus panašiomis aplinkybėmis;
  - 5.3.2. Perpardavimo kainos metodo taikymo atveju „ištiesiosios rankos“ principą atitinkanti kaina nustatoma iš sandorio su susijusia šalimi objekto tolesnio perpardavimo nesusijusiam asmeniui kainos atimant nepriklausomo palyginamojo sandorio bendrąją maržą. Sandorio bendroji marža yra skirtumas tarp perpardavimo kainos ir įsigijimo savikainos, kuriame atsispindi su perpardavimu tiesiogiai susijusios sąnaudos ir uždirbtas tam tikras pelnas;
  - 5.3.3. „Sąnaudos plius“ metodo taikymo atveju „ištiesiosios rankos“ principą atitinkanti kaina nustatoma apskaičiuojant tiesiogines ir netiesiogines sąnaudas, patirtas prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sandorio metu bei pridėdant „ištiesiosios rankos“ principą atitinkančią antkainį;

- 5.3.4. Pelno padalijimo metodas taikomas tais atvejais kai dviejų ar daugiau susijusių šalių veikla glaudžiai susijusi ir atskirai sandorius vertinti būtų sudėtinga. Taikant šį metodą, pelnas, gautas įvykdžius sandorius tarp susijusių šalių, padalijamas tarp sandorio šalių taip, kaip jis būtų padalijamas tarp nesusijusių šalių. Analogiškai šis metodas taikytinas ir susidariusiam nuostoliui padalyti tarp susijusių šalių, jei toks nuostolis būtų padalijamas ir tarp nesusijusių šalių;
- 5.3.5. Sandorio grynosios maržos metodo taikymo atveju vertinama, ar sandorio tarp susijusių šalių grynoji marža atitinka „ištiesiosios rankos“ principą. Sandorio grynoji marža – sandorio grynojo pelno dalis, kuri turėtų būti uždirbta atsižvelgiant į tam tikrus rodiklius, susijusius su sandorio sąnaudomis, pardavimo pajamomis ar turto grąža.
- 5.3.6. Kai Susijusios šalys viena kitai teikia mažos pridėtinės vertės paslaugas (administracinio, palaikomojo, pagalbinių pobūdžio paslaugos, kuriančios nedidelę pridėtinę vertę, teikiant šias paslaugas nenaudojamas ir nesukuriamas unikalūs, vertingas nematerialūs turtas ir paslaugų teikėjas neprisiima reikšmingos rizikos ir jos nesukuria), jų kainos nustatymui gali būti taikomi „sąnaudos plius“ arba sandorio grynosios maržos metodai supaprastintu būdu, t.y. su tokių paslaugų teikimu susijusių išlaidų bazei taikant 5 procentų antkainį, kurio nereikia pagrįsti.
- 5.4. Jeigu Politikos 5.2.7 papunktyje nurodytu atveju nėra parengti sandorio kainą pagrindžiantys dokumentai arba sandorio kainodara neatitinka bent vieno iš 5.3 punkte išvardintų metodų, laikoma, kad sandoris sudaromas neįprastinėmis rinkos sąlygomis.
- 5.5. **Įprastai ūkinei veiklai** priskiriami sandoriai, jeigu sudaromo sandorio objektas patenka į Bendrovės ar bent vienos iš Grupės įmonių, tarp kurių sudaromas sandoris, o tuo atveju, jei sandoris sudaromas tarp Grupės įmonės ir Bendrovės – bent vienos iš jų, įstatuose apibrėžtą veiklos objektą. Taip pat sandoriai priskiriami įprastai ūkinei veiklai vertinant sandorių nuolatinumo, pasikartojamumo, būtinumo, pagrindinės veiklos užtikrinamumo ir kt. kriterijus. Bendrovės valdyba gali patvirtinti įprastos ūkinės veiklos sandorių sąrašą.
- 5.6. Sandoris daro **reikšmingą įtaką Bendrovei, jos finansams, turtui, įsipareigojimams**, jeigu Bendrovės ar konkrečios Grupės įmonės sudaromo sandorio vertė yra didesnė už Bendrovės įstatuose nustatytą vertę, išskyrus sandorius, kurie reikalingi pagrindinei Bendrovės ar Grupės įmonės veiklai užtikrinti ir sandorius, kurie pagal teisės aktus privalomi sudaryti.

6. REIKŠMINGŲ SANDORIŲ VERTINIMO IR TVIRTINIMO PROCEDŪRA

- 6.1. Bendrovės ar, tuo atveju, jei sandoris sudaromas tarp Grupės įmonės ir susijusios šalies – Grupės įmonės vadovas (ar jo įgaliotas asmuo), prieš sudarydamas Bendrovės ar Grupės įmonės vardu reikšmingą, kaip nurodyta Politikos 2.5 punkte, sandorį su susijusia šalimi, turi gauti Audito komiteto rašytinę nuomonę ir Bendrovės stebėtojų tarybos pritarimą šioje Politikos dalyje nustatyta tvarka.
- 6.2. Bendrovės ar, tuo atveju, jei sandoris sudaromas tarp Grupės įmonės ir susijusios šalies – Grupės įmonės vadovas (ar jo įgaliotas asmuo), tiesiogiai ar per Bendrovės ar Grupės įmonės valdybą (tais atvejais, kai pagal Bendrovės ar Grupės įmonės įstatus sprendimą dėl sandorio sudarymo priima valdyba) turi kreiptis į Audito komitetą ir jam pateikti šią informaciją, susijusią su ketinamu sudaryti reikšmingu sandoriu:
  - 6.2.1. pagrindus, dėl kurių kita sandorio šalis yra laikoma susijusia šalimi;
  - 6.2.2. esmines sandorio sąlygas;
  - 6.2.3. įvertinimą, ar sandorio esminės sąlygos atitinka įprastas rinkos sąlygas;
  - 6.2.4. įvertinimą, ar sandoris priskiriamas įprastai ūkinei veiklai;
  - 6.2.5. sandorio sudarymo aplinkybes ir tikslingumą;
  - 6.2.6. argumentus, kodėl sandoris yra sąžiningas ir pagrįstas Bendrovės ir jos akcininkų, kurie nėra sandorio šalis, atžvilgiu.
- 6.3. Audito komitetas, vadovaudamasis jam pateikta informacija ir vertinimu dėl sandorio, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo informacijos pateikimo dienos parengia ir raštu pateikia Bendrovei ar Grupės įmonei nuomonę, kurioje turi būti nurodyta ši informacija:
  - 6.3.1. ar sandoris sudaromas rinkos sąlygomis;

- 6.3.2. ar sandoris yra sąžiningas ir pagrįstas Bendrovės ir jos akcininkų, kurie nėra sandorio šalis, atžvilgiu;
- 6.3.3. prielaidos, kriterijai ir argumentai, kuriais grindžiama nuomonė.
- 6.4. Bendrovės vadovas apie Audito komiteto rašytinės nuomonės gavimą nedelsdamas turi pranešti Bendrovės akcininkams Bendrovės interneto svetainėje arba, tuo atveju, jei sandoris, vadovaujantis Grupės viešai neatskleistos informacijos valdymo gairėmis, sudaro Bendrovės viešai neatskleistą informaciją – biržose, Bendrovės stebėtojų tarybos ir Bendrovės valdybos nariams ir susijusiai šaliai. Taip pat turi būti sudaryta galimybė susipažinti su šia nuomone Bendrovės buveinėje. Akcininko rašytiniu ar elektroninių ryšių priemonėmis perduotu prašymu Bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo prašymo gavimo dienos šios nuomonės kopiją perduoda akcininkui pasirašytinai ar išsiunčia registruotu laišku arba perduoda elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu užtikrinamas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti akcininko tapatybę.
- 6.5. Ne vėliau kaip per 7 dienas nuo Audito komiteto nuomonės gavimo dienos Bendrovės stebėtojų taryba turi priimti sprendimą dėl pritarimo arba nepritarimo sandoriui su susijusia šalimi.
- 6.6. Susijusi šalis rengiant nuomonę dėl šio sandorio nedalyvauja ir priimant sprendimą dėl šio sandorio nebalsuoja.

7. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIO VIEŠINIMAS

- 7.1. Visi Bendrovės sandoriai su susijusia šalimi, taip pat Grupės įmonių sudaromi reikšmingi sandoriai yra viešinami [Bendrovės interneto svetainėje](#).
- 7.2. Vėliausiai sandorio su susijusia šalimi sudarymo metu Bendrovės interneto svetainėje turi būti pateikiama ši informacija:
  - 7.2.1. kaip Bendrovė ar Grupės įmonė yra susijusi su kita sandorio šalimi;
  - 7.2.2. susijusios šalies duomenys (juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šį asmenį; fizinio asmens vardas, pavardė, adresas korespondencijai);
  - 7.2.3. sandorio data ir vertė;
  - 7.2.4. sandorio objektas;
  - 7.2.5. kita informacija, įvertinant, ar sandoris yra sąžiningas ir pagrįstas Bendrovės ir jos akcininkų, kurie nėra sandorio šalys, atžvilgiu.
- 7.3. Už sandorio su susijusia šalimi viešinimą Bendrovės interneto svetainėje atsakingas UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ Ryšių su visuomene komunikacijos skyriaus vadovas. Už viešinamos informacijos apie sandorį su susijusia šalimi turinį ir savalaikį pateikimą Ryšių su visuomene komunikacijos skyriaus vadovui atsakingi Bendrovės ar Grupės įmonės darbuotojai, atsakingi už sutarčių sudarymą.
- 7.4. Papildomai Bendrovės metiniame pranešime nurodoma Bendrovės sandorių su susijusia šalimi, priskiriamų įprastai ūkinei veiklai, sudarytų per finansinius metus su ta pačia susijusia šalimi, verčių suma.

8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 8.1. Už šios Politikos ir jos pakeitimų parengimą bei savalaikį Politikos pakeitimų inicijavimą atsakingas Grupės korporatyvinės teisės vadovas.
- 8.2. Už tinkamą Politikos įgyvendinimą ir kontrolę Grupės mastu atsako Teisės Funkcijos vadovas, įgyvendinimą Bendrovėje ir Grupės įmonėse vykdo Bendrovės ir Grupės įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys.
- 8.3. Politika skelbiama viešai Bendrovės interneto svetainėje.